

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.254/2015/17.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2015. május 27., július 6. és augusztus 31. napjain megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2015. szeptember 2. napján kihirdette a következő

ítéletet:

Az előre kitervelten, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmény miatt ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2015. január 26. napján kihirdetett 24.B.70/2014/242. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

vádolt neve vádlottat az emberölés büntette (Btk. 160. § (1), (2) bekezdés a), d) pont) és a kifosztás büntette (Btk. 366. § (1) bekezdés b) pont) vádja alól felmenti.

A Debreceni Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.238/14. számon bevételezett 20., 26., 27., 38., 87. sorszámok alatt kezelt 1 db kilincs, 1 db belső bejáratil kilincs, 1 db zár, 1 db wc kilincs és 1 db fogantyú lefoglalását megszünteti és e bűnjeleket az irat mellékleteként rendeli kezelni.

A Debreceni Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.238/14. számon bevételezett 97., 98. sorszámok alatt kezelt 2 db kilincs lefoglalását is megszünteti és azokat az irat mellékleteként rendeli kezelni.

A magánfél által bejelentett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

Az eljárás során felmerült 24.689.585 (huszonnégymillió-hatszáznyolcvankilencezer-ötszáznyolcvanöt) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen az ügyész, a vádlott és a védő fellebbezést jelenthetnek be. A fellebbezést a jelen lévő jogosultak az ítélet kihirdetését követően nyomban bejelenthetik, vagy arra 3 (három) napi határidőt tarthatnak fenn. A távollévő jogosult a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül fellebbezhet.

I n d o k o l á s :

A Debreceni Törvényszék a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség B.5211/2012. számú vádja alapján eljárva a 24.B.70/2014/242. számú ítéletében vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetében (Btk. 160. § (1), (2) bekezdés a) és d) pont, valamint kifosztás büntetében (Btk. 366. § (1) bekezdés b) pont). A törvényszék ezért halmazati büntetésül 20 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az őrizetben, majd előzetes letartóztatásban töltött idő beszámításáról a kiszabott szabadságvesztés tartamába, valamint a bejelentett polgári jogi igény felől, lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

A törvényszék ítélete ellen az ügyész, valamint a vádlott és védője egyaránt fellebbezéssel élt. Az ügyész a vádlott terhére bejelentett jogorvoslatában a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának jelentős mértékű felemelését indítványozta.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.32/2014/17-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, hangsúlyozva, hogy a törvényszék perjogi szabálysértéstől mentes eljárást folytatott le, mely során beszerezett, megvizsgált és értékelt minden lényeges bizonyítékot, és ennek eredményeként alapvetően megalapozott tényállást állapított meg, mely csak részben igényel kiegészítést, illetőleg pontosítást. A törvényszék helytállóan következtetett a vádlott bűnösségére, azonban amíg az élet elleni büntett minősítő körülményeit helyesen állapította meg, a látszólagos anyagi halmazat szabályát tévesen alkalmazta, amikor a jogtalan elvétel célzatát közömbösnek ítélve a vádlott bűnösségét kifosztás büntetében is megállapította. Amennyiben az alapvető szándéka a vádlottnak nem az volt, hogy a sértettet kifossza, hanem az, hogy a vagyontárgyainak birtokba vételével is nyereségvágyból elkövetett emberölés téves képzetét keltse, ez a magatartása önpártolás, amely az emberölés büntetének büntetlen utócselkménye. A polgári jogi igény vonatkozásában az ügyészi fellebbezés arra az álláspontra jutott, hogy valójában és nem az ügyben a magánfél. A magánfél jogi képviselője által előterjesztett 509 975.- forint azonban nem közvetlenül a bűncselekménnyel összefüggő következményes vagyoni igények tárgyában előterjesztett igényt jelent. A magánfél képviselője a jogszerűen előterjesztett polgári jogi igényének megítélése tárgyában hozott érdemi döntést az elbírált kárigény mértéke tekintetében vitatta, így jogorvoslatával kapcsolatosan a Be. 346. § (5) bekezdés b) pontja alkalmazásának nincs helye.

A vádlott cselekménye az aljas indokhoz is közel áll, hiszen abban a tudatban ölte meg a sértettet, hogy kialakulóban van egy kapcsolata. A kiemelkedő tárgyi súlyú büntett elkövetője büntetett előéletű személy, aki méltányolható érzelmi indíték nélkül ölte meg a vele már véglegesen szakító sértettet, ezért az elkövetés indítékára és végrehajtásának módjára tekintettel egyedül életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása felel meg a büntetés céljának és a büntetés kiszabása elveinek.

A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában azt kifogásolta, hogy az ítélet arra alapította az elkövető bűnösségét, hogy volt motivációja a sértett megölésére, illetve a bűncselekmény helyszínétől körülbelül 500 méterre található téri buszmegállóban 2012. október 1-jén 16 óra 11 perckor ő volt az a személy, aki akkor jelen volt. Nem ad választ azonban az ítélet arra, hogy milyen bizonyítékokra alapozza azt a megállapítást, hogy vádlott volt az, aki 2012. október 1-jén a sértett lakásán járt, mire alapozza a bíróság,

hogy ő ölte meg a sértettet, mire alapozza, hogy a sértett 17 óra körüli időben halt meg, nem ad választ az ítélet arra sem, hogy milyen eszközzel követték el a bűncselekményt, a DNS vizsgálat ellentmondásosságára sem adott választ és arra sem, hogy tanú miért állítja azt, hogy 18 óra körül idegen nővel vitatkozott a sértett. A motivációt illetően a személyiségprofil nem illik a kirívóan durva, brutális elkövetési magatartáshoz.

A Debreceni Törvényszék ítélete azon okból is megalapozatlan, hogy nem ad elfogadható, értékelhető magyarázatot arra, hogy milyen bizonyítéokra alapozza azt, hogy vádlott 2012. október 1. napján járt a sértett lakásában és ő volt az, aki a bűncselekményt elkövette. A védői fellebbezés utalt ezentúl arra, hogy vádlott személyéhez köthető közvetlen nyom az emberöléssel összefüggésben nem volt fellelhető. A helyszínen a DNS és az ujjlenyomatokon kívül az elkövető lábnyom töredéke sem mutat azonosságot a vádlottéval. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatását kérte.

A bejelentett jogorvoslatokat a Debreceni Ítéltábla a Be. 361. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakat fenntartva azt több ponton kiegészítette.

Indítványozta a Btk. 366. § (1) bekezdés b/ pontjában meghatározott és aszerint büntetendő kifosztás bűntettében a vádlott bűnössége megállapításának mellőzését, a vádlottra a Btk. 34. §-a alapján életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását, melynek végrehajtási fokozata fegyház. A megítélt polgári jogi igény jogosultjának kérte rögzíteni, egyebekben a törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A sértetti képviselő a polgári jogi igény tekintetében érdemi döntés meghozatalát indítványozta.

A nyilvános ülésen a védő írásbeli beadványában foglaltakat fenntartotta és kiemelte még további ellentmondásait az ügynek.

A vádlott az utolsó szó jogán részletes nyilatkozatot tett, melyet írásban is benyújtott, felmentése mellett érvelve. Beadványában a bizonyítékok részletes elemzése mellett vitatta, hogy a bűncselekményt ő követte volna el.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint folytatta le. Sem feltétlen (Be. 373. § (1)-(3) bekezdés), sem olyan súlyú relatív eljárási hibát (Be. 375. § (1) bekezdés) nem vétett, mely az érdemi felülbírálatot kizárná. Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, de az általa megállapított tényállás hiányos ténymegállapítás és téves ténybeli

következtetések folytán a Be. 351. § (2) bekezdés b) és d) pontjában írt okból jelentős mértékben megalapozatlan. A másodfokú felülbírálat egyik kardinális szabálya (Be.351. § (1) bekezdés) a tényálláshoz kötöttséget fogalmazza meg, mely szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan. Főszabályként a perrendszerűen lefolytatott bizonyítást és helyes, hiánytalan ténymegállapítást követően a másodfokú bíróság ténykérdésben nem foglalhat eltérően állást, nem mérlegelheti felül az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelő tevékenységét. A kivétel azonban az, ha a tényállás megalapozatlan, mert akkor a tényálláshoz kötöttség elve nem érvényesül. A Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a másodfokú bíróság az iratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének (részbeni felmentésének) vagy az eljárás megszüntetésének (részbeni megszüntetésének) van helye. A felülbírált ügyben ilyen eljárásjogi helyzet alakult ki, mert helyes ténybeli következtetések alapján olyan tényállás megállapítása indokolt, mely a vádlott felmentését eredményezi.

A törvényszék ítéletét részben közvetlen terhelő bizonyítékokra alapította, illetve az azt megerősítő közvetett bizonyítékokra. Közvetlen bizonyítékként állt rendelkezésre a már a törvényszék által is vitatott megítélésű vádlotti beismerő vallomás és az azt alátámasztó rendőr tanúk vallomásai. Ehhez kapcsolódóan értékelte az elsőfokú bíróság a poligráfos vizsgálat eredményét, valamint a vádlott zárkatársainak vallomásai közül általa terhelőnek ítélt és tanúk vallomásait.

A megalapozatlanság mellett a közvetett bizonyítékok szoros kölcsönhatásának hiánya is megállapítható az ügyben, amiből kizárólag a vádlott bűnösségére lehetne következtetni. Az elsődleges bizonyítékok értékelése körében a törvényszék nem kellő mélységben foglalkozott egyes bizonyítékok tartalmi hitelt érdemlőségével, és az ítélete a tényállás megállapítása során részben hiányos, részben helytelen ténybeli következtetést is tartalmaz.

A másodfokú eljárás során az ítélőtábla nem látta indokoltnak bizonyítás felvételét, ugyanis az első fokon eljáró bíróság a szükséges körben a bírósági eljárásban beszerezhető bizonyítást felvette, az jelentősen meg is haladta a rá nézve a Be. 75. § (1) bekezdéséből fakadó kötelezettséget. Az eljárási szabályok megtartása körében utal az ítélőtábla arra, hogy a Be. 75. §-a alapján nem lett volna köteles a törvényszék már-már nyomozás jellegű vizsgálódást folytatni a vádlott bűnösségének esetleges igazolására (például 7., 32., 33., 36., 45., 54., 60., 64. sorszámú bírói intézkedések). Amennyiben a rendelkezésre álló bizonyítási eszközökből származó bizonyítékok a kétséget kizáró bizonyosság szintjét nem érik el, akkor az ezzel kapcsolatos következtetést kellett volna levonnia. Ehhez képest az ügyben egyértelműen megállapítható, hogy minden bizonyítás, amit a törvényszék elrendelt, már a tárgyalás előkészítés szakaszában is, az a megalapozott tényállás megállapításán túlmenően a vádlotti bűnösség igazolását szolgálta. Erre példa (ítélet 129. oldal negyedik bekezdés), hogy a bíróság még megkísérelt annak is utána járni, hogy a vádlott a cselekményt megelőzően vásárolt-e rágógumit, holott a bűncselekmény helyszínén talált rágógumin más személy DNS-e volt kimutatható.

A másodfokú eljárásban a bizonyítás felvételének hiányában az ítéletábra részben az iratok tartalma alapján, részben ténybeli következtetéssel látott lehetőséget az elsőfokú bíróságtól egyes bizonyítékok eltérő értékelésére, ami a vádlott felmentését eredményezte. Az ítéletábra álláspontja szerint a megalapozatlanság új tények rögzítésével, az elsőfokú ítéleti tényállás egy részének mellőzésével, és a tényállás lényegi részének tartalmilag eltérő megállapításával küszöbölhető ki.

Az ítéletábra a felülbírálat során azt állapította meg, hogy a törvényszék a sértett sérelmére elkövetett emberölés előzményeit a vádlott vonatkozásában helytállóan rögzítette, így az ítéleti tényállás hatodik, hetedik, nyolcadik, kilencedik, tizedik oldalain, valamint a tizenegyedik oldal első négy bekezdésében az előzményi tények túlnyomórészt helyesek. Ugyancsak az iratok tartalmának megfelelően rögzítette a tizenegyedik, tizenötödik, tizenhatodik oldalakon a tényállás utolsó bekezdésének kivételével az ügyben megállapítható tényeket.

Az ítéletábra a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében az elsőfokú ítéletben foglaltaktól eltérően a következő tényeket rögzíti az iratok tartalma alapján.

- 1) A sértettet a halála előtt megelőző hónapokban ismeretlen személy rendszeresen hívogatta zaklató módon oly formában, hogy a telefonba nem szólt bele. Az ítélet tizenegyedik oldal ötödik bekezdésétől eltérően tényként azt lehet rögzíteni, hogy a vádlott a sértettet szakításukat követően zaklató módon nem kereste, megbeszélte időpontban találkoztak, a sértettet nem fenyegette meg. A sértett és a vádlott viszonyában nem merült fel olyan körülmény, hogy egymást soha többet nem láthatják.
 - 2) A sértett nyaksérüléseinek száma legalább négy sérülés. A szúrcsatorna 11-13 cm.
 - 3) a repülőhíd utáni útszakaszon történő találkozáskor 15.45 - 16.30 között a vádlott kerékpárral közlekedett.
 - 4) A sértett lakásában 21 óra és 21 óra 15 perc között ismeretlen személy a wc-t több alkalommal lehúzta.
 - 5) A bűncselekmény elkövetésének helyszínén több ismeretlen férfi és női DNS lenyomat is közvetlenül kimutatható volt, míg a sértett vérében vagy a holttesttel közvetlenül összefüggésbe hozhatóan semmilyen olyan DNS nem volt, ami a vádlott jelenlétére utalt volna. A vádlott körömnnyiradéka a vádlott DNS-én kívül más DNS-t, így a sértett DNS-ét vagy annak vérében nem tartalmazta, azt kimutatni nem lehetett. A sértett holtteste alatt található folyékony vérben nem lehetett rögzíteni olyan DNS-t, amely a vádlott jelenlétét igazolta volna.
- A sértett lakásának szobaablak kilincsén, egy ismeretlen származású férfi (NNY) DNS lenyomata volt kimutatható, de kizárt, hogy ez a vádlott lenne.
- A sértett lakásában talált felmosó nyélen vérgyanús szennyeződés nem volt kimutatható, így a vádlott DNS-e sem.
- A vádlott genetikai lenyomata a fürdőszobában talált rózsaszínű kockás törölközőn volt kimutatható, amely törölközőn vérgyanús szennyeződés is volt, de az nem volt megállapítható, hogy a vér kitől származik. A törölköző azonban egy ismeretlen férfitől származó (NN1) személy DNS-e is kimutatható volt, aki bűnügyi nyilvántartásban nem szerepel.

A lakásban a szobakilincsen, vérgyanús szennyeződés volt található, amely sértetten kívül egy ismeretlen eredetű férfi genetikai lenyomatát is tartalmazta. Ez a férfi nem azonos a törölköző mintáján kimutatott NN1 férfival, de nem azonos a szobaablak kilincs mintáján kimutatott NNY személlyel sem. Ez az ismeretlen eredetű férfi volt kimutatható a sértetten lévő fekete blúz bal deréktáján előlről biztosított mintában is.

A sértetten az elkövetéskor viselt fekete blúzon, annak jobb ujján és a vérszennyeződésben dr. tanú DNS-ét lehetett kimutatni. Ugyancsak Dr. tanú DNS-ét lehetett kimutatni azon Orbit ráógógumin is, ami a sértett véréből volt szennyezett.

- 6) A bűncselekmény helyszínén a vádlottat a cselekményhez kötő releváns ujjlenyomatot nem lehetett rögzíteni.
- 7) A vádlott testén dulakodásra utaló sérülés a bűncselekményt követően nem volt.
- 8) Kétséget kizáróan nem lehet megállapítani azt, hogy a vádlott a sértett lakásához és a társasházhoz kulccsal rendelkezett.

Az ítélet tábla a ténybeli következtetés útján a következő tényeket állapította meg:

- 9) Kétséget kizáróan nem volt bizonyítható az eljárás során az, hogy a vádlott elhatározta a sértett megölését, és ő tervezte ki, majd ő hajtotta végre 2012. október 1. napján sértett vádbeli tényállásban rögzített módon történő megölését.
- 10) Mellőzi az ítéleti tényállás tizenegyedik oldalának hatodik bekezdését, az ítélet tizenegy, tizenkettő, tizenharmadik oldalain a vádlott helyett az ismeretlen elkövető szófordulatot rögzíti a tényállásban. Az ítéleti tényállás utolsó bekezdésében a 16. oldalon is a vádlotti szófordulat helyett azt kell rögzíteni, hogy az ismeretlen elkövető emberi mivoltából kivetkőzve, rendkívüli gátlástalansággal, brutalitással, különös kegyetlenséggel hajtotta végre cselekményét.
- 11) Az ítélet tábla tényként rögzíti, hogy nem zárható ki az, hogy a vádlotton kívül más személynek is lehetett motivációja a sértett megölésére, így különböző baráti, kollegiális, szívességi és üzleti kapcsolatban (albérlok) álló személyek is felmerülhetnek elkövetőként.
- 12) A vádlotton kívül több más személy is ismerte a sértett életvitelét, munkavégzésének időpontját és a lakását is.
- 13) Nem bizonyítható az, hogy sértett a munkahelyéről, a törvényszékről egyből a lakására ment, ami kb. 20 percet vett igénybe.

Mindezen tények rögzítése adott lehetőséget a bizonyítékok elsőfokú bíróságtól eltérő értékelésére. A bizonyítékok értékelése során a következőket vette figyelembe a másodfokon eljáró bíróság.

A megalapozatlanságot részben az okozta, hogy aggály nélkül fogadta el a törvényszék a zárkatárs tanúk vallomását, valamint a rendőri jelentést készítő rendőröket is tanúként kihallgatta és nem foglalt egyértelműen állást az ő vallomásuk bizonyítékként történő felhasználásáról, valamint nem elemezte a kriminálpszichológus szaktanácsadó tanúvallomásának értékelhetőségét és arra sem volt tekintettel, hogy az eljáró hatóság tagjai különböző minőségben voltak kapcsolatban a vádlottal, amikor az ő beismerő vallomása elhangzott.

A terhelt vallomásainak értékelése

A vádlott a másodfokú eljárásban hosszasan elemezte tanúvallomásának és „beismerő vallomásának” körülményeit. Eszerint 2012. október 2-án 13 óra 30 perc körül ébredt édesapja kopogtatására, amikor a rendőrök őt egyből megbilincseltek és úgy vitték el. Utána irodából irodába vitték és a bilincs folyamatosan rajta volt, majd délután, este fele kezdődött el egy tanúkihallgatás, amelyen még mindig ugyancsak meg volt bilincselve. Körülbelül hat órán keresztül tartott a kihallgatása, felváltva hat nyomozó kérdezte ordibálva. Folyamatos ordibálás volt, klaviatúra csapkodás, lábára lépés, fülébe üvöltés. Ezután fáradtan, elcsigázva írta alá a tanúkihallgatási jegyzőkönyvet. Mikor hajnalban vitték a poligráfos kihallgatásra, már teljesen elcsigázott, fáradt volt. Nem igaz, hogy ő már útközben a bűncselekmény elkövetését a rendőröknek beismerte volna. A rendőrök azt írták le a jelentésükben, hogy ő azt mondta nekik, hogy az egyik konyhakést a konyhapulton lévő késtartóból vette ki, holott tanú elmondta, hogy az összes kés megvolt a késtartóban. Az összes gyári ruhája megvolt, amit elküldtek DNS szakértői vizsgálatra és egyiken sem volt semmi vér, sem sértettől DNS. A nyomozás során az összes szemetest átvizsgálták, semmilyen olyan bizonyíték nem került elő, ami őt a bűncselekményhez köthette volna. Egy más típusú pólót találtak valahol, amin nem emberi vér volt.

A felülbírálat során az ítéletábra megállapította, hogy a vádlotti vallomások tartalmát helyesen rögzítette az első fokon eljáró bíróság, így a törvényszék idézte a legelső tanúként tett vallomását, majd a későbbi terhelti vallomásait. Az ítélet 25. oldalán azt is pontosan rögzítette, hogy a cselekmény elkövetésében a vádlott bűnösnek nem érezte magát, beismerő vallomást egyetlen alkalommal sem tett. Nem foglalt állást azonban a törvényszék a legelső tanúként tett vallomásának felhasználhatóságáról, ugyanis a nyomozóhatóság ezen alkalommal az eljárási jogait sértve őt valójában már gyanúsítottként kezelte. A tanúként tett vallomása és annak felhasználása azért nem lehet aggályos, mert vádlott ezt a vallomását később nem vonta vissza, így lényegében arra hivatkozva azzal megegyező vallomást tett. Lényegesen korlátozta azonban az eljáró hatóság az eljárási jogait, amikor a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személyt bilincsből elvitték tanúkihallgatásra, őt nem a hallgatás jogára figyelmeztették, hanem az igazmondási kötelezettség mellett pusztán a tanúvallomás esetleges megtagadási jogára, de lényegesen korlátozta a védekezési szabadságát az is, hogy a ténylegesen fogva lévő 'tanú' kihallgatása védő közreműködése nélkül történt. A védői közreműködés kiterjedhetett volna arra, hogy egyáltalán éljen-e a hallgatás jogával, sőt még arra is, hogy vállalja-e a poligráfos eljárásban való közreműködést. Az ítéletábra ezzel kapcsolatosan megjegyzi, hogy annak ténye, mely szerint kizárólag a vádlottat vonták poligráfos vizsgálat alá, szintén azt támasztja alá, hogy az eljárás során kihallgatott számos tanú közül kizárólag őt kezelték potenciális elkövetőként már a nyomozás kezdeti szakaszában is.

A nyomozási irat III. kötet 2303-2309. oldalain rögzített rendőri jelentésekkel kapcsolatosan a vádlott úgy nyilatkozott, hogy az nem önkéntes beismerő vallomás volt, hanem a nyomozó hatóság tagjai használták ki a pszichikai fáradságát, és erőszakolták ki belőle ezt a vallomást, azonban az abban foglaltak nem felelnek meg a valóságnak. A védő is felhívta a figyelmet arra, hogy az első fokon eljáró bíróság azt helyesen állapította meg, hogy vádlott 'hazudott', amikor a szakértő intézetben úgymond beismerte a

bűncselekmény elkövetését és nyomozóknak, hiszen sem az elkövetés eszközére, sem a lakás kulcsára, sem a ruházatra vonatkozó információk nem voltak helytállóak.

Az ügyészi álláspont szerint a vádlottat ugyanis a nyomozó hatóság elsőként tanúként hallgatta ki, mely tanúkihallgatás során törvényes figyelmeztetésben részesült a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontja alapján, amelyre saját kézírással adott válasza szerint a figyelmeztetést megértette. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság állományába tartozó rendőr gépjárművezető, rendőr százados és rendőr alezredes tanúk kérdés nélkül, önként és saját kezdeményezéséből eredő beismerő vallomását hallották. Ezen alkalommal már a vádlott számára korábban a vallomás megtagadására feljogosító figyelmeztetés kellő garanciát biztosított számára, így az önvádra kötelezés tilalmára vonatkozó Be. 8. § rendelkezés nem sérült. Vele szemben ezt követően került sor bilincs alkalmazására. Az ügyészi átirat szerint az elkövető az önkéntes beismerő vallomása idején eljárásjogi szempontból nem a Be. résztvevője, hanem bizonyítási eszköze volt. tanúként személyi szabadságában nem korlátozott személy volt. Nincs törvényi akadálya annak, hogy a tanúként kihallgatott személy beismerjen bűncselekményt, bűnösnek vallja magát. A gyanúsítottá válás a hatóság formális aktusa, a személy a megalapozott gyanú közlése által válik gyanúsítottá, és „gyanúsított jogait az előállításának kezdetétől gyakorolhatja”. Az önkéntesen nyújtott információ nem sérti az önvádra kötelezés tilalmát, melynek részjogosítványa, a hallgatás jogának gyakorlása fel sem merülhet, amennyiben nem formális kihallgatás történik. Amennyiben a tanúvallomások is a védekezési jog megkerülésének minősülnek, vajon milyen törvényes alapon hallgathatta volna ki a rendőröket a vádlott közléseire. Az ügyész megítélése szerint tehát rendőr alezredes és rendőr százados tanúvallomása, valamint a rendőri jelentés a bilincselést megelőzően a terhelt által tanú minőségében önként tett beismerő vallomás tartalmára és körülményeire vonatkozóan törvényes bizonyítékként figyelembe vehető.

Az ítéletábra is egyetértett azzal, hogy kiemelt jelentősége van a terhelti vallomások és nyilatkozatok értékelhetőségének jelen eljárásban. Az első fokon eljáró bíróság ítéletének megalapozatlanságát okozta azonban az is, hogy a vádlott beismerő vallomását tartalmazó jelentés elkészülésével kapcsolatos körülmények vonatkozásában nem adott számot maradéktalanul arról, hogy ezzel összefüggésben, mely bizonyítási eszközből származó tények használhatóak fel bizonyítékként az ügyben. Helyesen hivatkozott a fellebbviteli főügyészség perbeszédében arra, hogy „amíg meg nem bilincselték ez az ember tanú volt, és tanúként is kezelték”. Ebből is következik, hogy attól függően, hogy valakit bilincsben visznek el kihallgatásra, az a személyi szabadságától meg van fosztva kényszerintézkedés által, az adott ügyben őt tanúként kezelni nem lehet. A nyomozási irat 2257. oldalán rögzített jelentés szerint a vádlott, mint bűncselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható személy lett előállítva 15 óra 25 perckor bilincs alkalmazása mellett. A bilincselés tényét a vádlotti vallomások, vádlott édesapjának tanúvallomása, valamint maga a rendőri jelentés is igazolja. A nyomozási irat 2263. oldalán rögzítettek szerint az előállítás időtartama 15 óra 25 perctől 23 óráig tartott, és ekkor lett szabadon bocsátva. A nyomozási irat 2265. oldalán rögzített jegyzőkönyv szerint 17 óra 25 perckor kezdődött a vádlott tanúkihallgatása, mely 21 óra 33 percig tartott. Csupán érdekes adalék, hogy több, mint négy órán át tartott az alig néhány oldalt tartalmazó tanúkihallgatás úgy, hogy közben a vádlott a jelentések tartalma szerint is meg volt bilincselve. A nyomozás során

készült jelentések azon része, amely a vádlott vallomását tartalmazza, a Be. 168. § alapján egyértelműen törvénysértően beszerezett bizonyítékok. Csupán utal arra az ítéletre, hogy a 2305. oldalon rögzített jelentés még azt is tartalmazza, hogy milyen beszélgetés folyt a terhelt és később megjelent védője között, ami ugyancsak az eljárási jogok lényeges korlátozásának sérelmét okozza.(Be. 78. § (4) bekezdés)

Helyesen utal arra a főügyészség átiratában, hogy nem foglalt állást az első fokon eljáró bíróság tanúk vallomásának felhasználhatóságáról, bár őket részletesen kihallgatta azzal kapcsolatban, hogy milyen körülmények között hangzott el szóban feléjük a vádlott beismert vallomása.

Az ítélet utal arra, hogy a nyomozó hatóság állományába tartozó tanúk természetesen határozottan tagadták, hogy a rendőr kollégák részéről bármilyen erőszak, fenyegetés vagy kényszer történt volna a vádlott irányában. A tanúk szerint szaktanácsadó jelezte nekik, hogy a vádlott szeretné elmondani a történetet, utána előtűnt beismert vallomást tett. Erről ők jelentést írtak. A törvényszék e jelentés tartalmát és a vádlott számukra előadott történetét részletesen rögzítette azzal, hogy a rendőr tanúk elmondták, hogy amikor már a büntetőeljárási szabályok szerint akarták gyanúsítottként kihallgatni a vádlottat, akkor már nem volt hajlandó semmiről sem nyilatkozni. Arra helyesen utalt a törvényszék, hogy a vallomást tartalmazó rendőri jelentések bizonyítékként nem értékelhetők, hiszen azok felhasználása a vádlott vallomástételi jogának megkerülése lenne, miszerint nem köteles vallomást tenni. (ítélet 77. oldal 6. bekezdés). Szükséges azonban rögzíteni, hogy ugyanez a megállapítás igaz a jelentést készítő rendőrök tanúkihallgatására nézve is.

A bírói gyakorlat következetes abban, hogy a tanúként tett, illetve terhelti vallomás jelentésbe nem foglalható. A vádlottnak még a tettenérésekor rendőri jelentésbe foglalt nyilatkozata sem vehető figyelembe bizonyítékként, ugyanígy a rendőr azt megerősítő tanúvallomása sem. A vádlottnak csak az a nyilatkozata értékelhető, amely előtt figyelmeztették a hallgatás jogára, majd a vallomását jegyzőkönyvbe foglalták (ÍH 2015.48., ÍH.2005.136.). Az ítélet utal így maradéktalanul egyetértett a törvényszék azon álláspontjával, hogy a vádlott rendőri jelentésbe foglalt nyilatkozata (Be. 168. § (1) bekezdés) bizonyítékként nem vehető figyelembe. Az e körben kifejtett indokok helytállóak, utalva a Be. 82. § (2) bekezdésében, illetve a 117. § (2) bekezdésében írtakra. A rendőri jelentés időpontjában a vádlott eljárási helyzete sem volt tisztázott, hogy tanúként vagy terheltként vesz-e majd részt az eljárásban. Helyes volt így a törvényszék döntése, amikor a nem törvényesen beszerezett bizonyítékot, a rendőri jelentésbe foglalt vádlotti nyilatkozatot kirekesztette a bizonyítékok sorából a Be. 78. § (4) bekezdését szem előtt tartva.

A bírói gyakorlat szerint nem csupán a jelentésbe foglalt tanúvallomás vagy terhelti vallomás nem használható fel, hanem alaki hiba folytán még az a jegyzőkönyv sem, amit ezen személyek nem írnak alá (BH. 1998.418.). Ugyancsak következetes a bírói gyakorlat abban, hogy ezen alaki hiba folytán bizonyítékként fel nem használható okiratok esetében a bizonyítékként történő felhasználás nem kerülhető meg az azt készítő személyek tanúkénti kihallgatásával. (BH2000.482)

Szükséges utalni arra is, hogy az ítélet 77. oldal hatodik bekezdésében azt is helyesen rögzítette a törvényszék, hogy néhány momentumon kívül, mint réteges öltözködés, a vádlott a rendőröknek valótlanul állított. A későbbi bizonyítás igazolta, hogy amit a rendőröknek ekkor mondott a rendőri jelentés szerint, az a valósággal ellentétben állt.

Ugyancsak részletesen elemezte az elsőfokú ítélet a poligráfos szaktanácsadói vizsgálat eredményét, azonban nem foglalt állást a törvényszék azzal kapcsolatban sem, hogy a szaktanácsadói vizsgálat eredményét milyen bizonyítékként értékelte. A szaktanácsadó is azt mondta ugyanis, hogy a vádlott előtte szűkszavú beismerő vallomást tett és ezt megerősítette.

Az ügyészi érvelés szerint az is fontos körülmény, hogy a belügyminisztérium valamely szakértői intézményénél szolgálati- vagy munkaviszonyban álló személy szakértőként való eljárását ez a jogviszony nem zárja ki, a Büntetőeljárás Kommentár 104. §-ához fűzött magyarázata szerint a Be. 103. § paragrafus (1) bekezdés b) pontja szerint szakértőként az van kizárva, aki az ügyben, mint a nyomozó hatóság tagja járt el. A rendőrség szerveiről és a rendőrség szerveinek feladat és hatásköréről szóló 329/2007. (XII.13.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdés e) pontja és 10/A. § (1) bekezdés b) pontja határozza meg az ORFK Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet hatáskörét és feladatkörét. A rendőrség nyomozó hatóságainak hatásköréről és illetékességéről szóló 25/2013. (VI.24.) BM rendelet a BSZKI-t külön nem említi. Ebből nyilvánvaló, hogy a BSZKI nem nyomozó hatóság, így nem rendőrtiszt, nem a nyomozó hatóság tagja, ennek következtében, amit elmondott, azt ő nyugodtan elmondhatta tanúként, ugyanis nem a nyomozó hatóság tagjaként szerezte az információt. Nincs olyan szabály a Be-ben, ami kizárná azt, hogy a tanúvallomás keretében nem lehet bűncselekmény elkövetését beismerni. tehát a poligráfos hazugságvizsgálaton szaktanácsadói minőségében, nem a nyomozó hatóság tagjaként, hanem szakértői intézet alkalmazottjaként végezte a vizsgálatot.

Ezzel szemben a védő arra hivatkozott, hogy a poligráfos vizsgálatot végző eseti szaktanácsadó a hatáskörét átlépve nem segítheti a rendőrség munkáját azzal, hogy a gyanúsítottat megpróbálja beismerő vallomás megtételére rábírni, holott a szaktanácsadó ezt tette. Az egyébként 70%-os eredményességű, bizonyítékként nem értékelhető vizsgálatnak érdekes momentuma volt azon eredmény, hogy a sértettet csak késsel ölte meg az elkövető, holott az sem biztos, hogy a sértett halálát nem az ütőeszköz vagy a fejre mért ütések okozták. A poligráfos vizsgálat során a vádlott csak a késsel történő elkövetésre reagált, az ütőeszközre nem.

A másodfokon eljáró bíróság megítélése szerint az ügyben poligráfos szaktanácsadóként eljáró szaktanácsadó tanúként tett vallomásának elemzése is nyilvánvalóan aggályos. A poligráfos eljárást végző személy tanúkénti kihallgatása és az általa készített jegyzőkönyv okiratként történő felhasználása a bírói gyakorlatban nem elfogadott. A Fővárosi Ítéltábla büntető kollégiumának 5/2014. (IX.29.) BK Véleménye például kategorikusan arra az álláspontra jut, hogy „a bírósági eljárásban a törvény kizáró rendelkezése alapján nincs lehetőség arra, hogy a poligráfos vizsgálatot elvégző személyt, mint szakértőt rendelje ki a bíróság, és az általa készített jegyzőkönyv sem használható fel okirati bizonyítékként. A poligráfos vizsgálat eredménye nem minősül bizonyítási eszköznek, és így a bíróság a bizonyítékok között sem értékelheti”. A Legfelsőbb Bíróság 2008/326. számú

iránymutatásul közzétett jogesete sem tekinti bizonyítási eszköznek a szaktanácsadó véleményét, a döntés szerint a szaktanácsadó véleménye nem bizonyítási eszköz, arra alapítva a bűncselekmény elkövetési értéke sem állapítható meg. A Bírósági Határozatok 188/2012. számú döntése pedig azt rögzíti, hogy bizonyíték a bizonyítási eszközből megismerhető tény, amelyből következtetés vonható a bizonyítandó tényre, adott ügyben a büntető anyagi vagy eljárási jogszabály alkalmazása szempontjából jelentős tényre. A poligráfos vizsgálat eredménye szakértői véleményként semmiképpen nem használható fel, ugyanis a szakértői vélemény már garanciális kritériumokkal rendelkezik és a szaktanácsadó nem szakértő, hanem a nyomozó hatóság nyomozását épp a poligráfos vizsgálat alkalmazásával előbbre vivő személy, aki a nyomozás eredményeit ismeri. A poligráfos vizsgálatot végző személy eljárását a nyomozó hatósághoz kapcsolódóan látja el, így ezen eljárásban törvényes figyelmeztetések nélkül, számára a tanú vagy a terhelt által elmondottak ugyancsak nem használhatóak fel. A Be. 76. § (1) bekezdése a bizonyítás eszközei között nem sorolja fel a szaktanácsadói véleményt, a Bírósági Határozatok 2008/326. számú eseti döntése, a Legfelsőbb Bíróság Bfv.521/2007. számú és a 2012/188. számú eseti döntése is és a Kúria Bkf.II.410/2012. számú esetjoga is ezt tartalmazza. A 2/2007. BK Véleményben rögzítettek a Kúria nem tartotta fenn a 2/2013.(VII.8.) BK Véleményében. A Kúria Bhar.II.1271/2013/8. számú döntésében pedig arra hivatkozik, hogy „a poligráfos vizsgálat eredményének a tárgyalás anyagává tétele, felolvasása (ismertetése) azt a célt szolgálhatja, hogy legális bizonyítási eszközből (jellemzően vallomásból) származó valamely tényszerű adatot megállapítható tényné erősítsen. A poligráfos vizsgálatot végző szaktanácsadó tanúkénti kihallgatása pedig éppúgy nem zárható ki, mint a terheltet vagy a tanút kihallgató hatósági személyé azzal, hogy vallomáspótló jelleggel nem bírhatnak, vagyis legfeljebb a vallomástétel körülményeire vonatkozhatnak”. A Kúria egy másik tanácsa Bfv.III.953/2012/34. számú eseti döntésében pedig azt rögzíti, hogy „a poligráf nem bizonyítási eszköz ..., ugyanis a bizonyítási eszköz a bizonyíték forrása, az, aminek révén megismerhető a bizonyíték. Ekként a tanú, terhelt személye a bizonyítás eszköze és a tanú, terhelt vallomása bizonyíték. Poligráf útján pedig valójában nem a bizonyíték (a vallomás tartalma) válik megismerhetővé - az poligráf nélkül is megismerhető -, hanem a vallomást tevő személy hitelessége, szavahihetősége válik megítélhetővé. Utóbbi azonban csupán segédlet, segíti az orientálást, mivel a vallomás szabad értékelés tárgya (Be. 78. § (3) bekezdés). Ennél fogva a poligráffal összefüggő hivatkozások a felülvizsgálat szempontjából közömbösek”. Mindezen bírói gyakorlat áttekintése után egyértelműen megállapítható, hogy a poligráfos vizsgálatot végző szaktanácsadó tanúkénti kihallgatása a vallomás tartalmára nézve éppúgy nem lehetséges, mint a jegyzőkönyvet készítő rendőr nyomozó tanúkénti kihallgatása arra nézve, hogy a törvényes figyelmeztetések mellett véghez vitt kihallgatáson túl, garanciális elemek nélkül milyen vallomást tett a terhelt vagy a tanú a büntetőeljárásban. A vallomás tartalmát kizárólag kihallgatás útján lehet rögzíteni, amely jegyzőkönyvezés útján válik törvényes bizonyítási eszközzé. Mindez azt is jelenti, hogy a poligráfos vizsgálat eredményére, illetve tanúkihallgatásából származó információkra közvetlenül tényállást alapítani nem lehet, különösen olyan esetben, amikor számos részletkérdésre ez a vizsgálat nem is terjedhetett ki. A poligráfos vizsgálat nem bizonyítási eszköz, így abból közvetlen bizonyíték sem származhat.

A bizonyítékok hitelességével kapcsolatosan utal arra a bíróság, hogy szakértői, illetőleg szaktanácsadói eljárásban sem lehet olyan kizárt bizonyítékot visszacsempészni az eljárásba, ami egyébként nem törvényesen lett beszerezve. A BH. 1995.449. számon közzétett döntés tükrözi azt a következetes bírói gyakorlatot, mely szerint a terheltnek az orvosszakértő által a cselekmény elkövetésére vonatkozó kikérdezés (exploratio) során tett nyilatkozata a büntetőeljárásban bizonyítékként nem értékelhető, ezért ennek a nyilatkozatnak az ismertetése és annak bizonyítékként történő figyelembe vételére nincs törvényes alap. Ezen nyilatkozat ugyanis, mint terhelti vallomás eljárásjogilag nem értékelhető. Ugyanez a helyzet a szakértő intézet tagjaként eljáró poligráfós szaktanácsadóval, aki a vádlott, illetőleg a tanú előtt eljárásjogilag ugyancsak, mint a hatóság tagja vagy a hatóság által felkért különleges szakértelemmel bíró személy jelenik meg. A BSZKI alkalmazásában eljáró elmondta az elsőfokú bírósági eljárásban, hogy a vizsgálat része a teszt utáni interjú, amikor sor került a vádlott beismerő közlésére. Mindez nem zárja ki sem az intézkedő rendőrök, és a szaktanácsadó tanúkénti kihallgatását - hasonlóan az exploratio-t felvevő szakértő meghallgatásához -, de nem az előttük elhangzott vallomás jellegű nyilatkozat tartalmára nézve.

A zárkatárs tanúk vallomása kapcsán a védő észrevételezte, hogy nem dönthető el vádlott bűnössége az ügyek kedvezményes elbírálásában bízó zárkatárs tanú terhelő vallomása alapján sem, hiszen az eljárás alatt ő éppen Dr. bíró tanácsa előtt várt ítéletre és vádlottnak a zárkában tárolt irataihoz bármikor hozzáférhetett. Semmi valószínűsége nincs, hogy a bűncselekmény elkövetését következetesen tagadó vádlott pont zárkatársnak mesélt volna bármit is a bűncselekmény elkövetéséről, hiszen az összes többi zárkatárs vallomása ezzel ellentétes.

A vádlott a másodfokú eljárásban arra hívta fel a figyelmet, hogy neki több volt zárkatársa is elmondta a kihallgatás után, hogy a rendőrök arra akarták rávenni őket, hogy tegyenek terhelő vallomást rá nézve. tanú vallomásában (elsőfokú ítélet 82. oldal hatodik bekezdés, 84. oldal második bekezdés) elmondta, hogy a rendőrök neki leírták a vallomását, amit csak aláírtak vele. Bírósági vallomásában elmondta, hogy neki semmilyen elkövetés eszközét nem mutatott a vádlott, és nem is mondott olyat neki, hogy ő lenne az elkövető, a rendőrök csak egy leírt vallomást írtak alá vele. zárkatárs tanú bizonytalan vallomása kivételével egyértelműen elmondták a zárkatársak, hogy ő soha nem mondott olyat, hogy ő lenne a bűncselekmény elkövetője.

Az ítélet tábla is arra a megállapításra jutott, hogy a Debreceni Törvényszék ítéletének megalapozatlansága részben abból adódik, hogy a törvényszék a zárkatársainak tanúkénti kihallgatása során nem volt figyelemmel arra a mérlegelésre, hogy ezen tanúk vallomása mennyiben tekinthető megbízhatónak. A szabad bizonyítás elve folytán elvben nincs akadálya annak, hogy a bíróság a zárkatárs, mint „hallomás-tanú” vallomását származékos bizonyítékként az értékelése körébe vonja. A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) viszont több határozatában már rámutatott arra, hogy a zárkatársak vallomásának az értékelésénél az adott életviszony elzártságából következő sajátos jellege és az esetleges érdekeltségi viszonyok folytán a szavahihetőségük megítélését illetően fokozott óvatossággal kell eljárni. Akkor vehető a zárkatárs vallomása döntő súllyal figyelembe, ha az általa előadottak más, aggálytalanul elfogadható bizonyítékokkal összhangban állnak (Legfelsőbb Bíróság Bf.III.464/1999/6.) „A zárkatársnak a vádlottat terhelő vallomását

fokozott körütekintéssel kell értékelni, általában érdekelt lehet ugyanis abban, hogy olyan vallomást tegyen, amely - megítélése szerint - előnyös a nyomozónak, ettől pedig a maga számára előnyöket remélhet; a zárkatárs vallomását ezért általában akkor indokolt hitelt érdemlő bizonyítékként elfogadni, ha azt más adat is alátámasztja, vagy olyan tényeket tartalmaz, amelyekről csak a vádlottól szerezhetett tudomást." (BH2000.192). Erről azonban a jelen esetben sincs szó. vádlott zárkatársai tanúvallomásának az értékelésénél és előzőleg a kihallgatása során mindezen szempontok nem érvényesültek.

Valójában a zárkatársak egyikének sem ismerte el a vádlott a bűncselekmény elkövetését, pusztán olyan momentumok merültek fel, amiből egyes zárkatársak arra mertek következtetni, hogy a vádlott a bűncselekmény elkövetésével összefüggésbe hozható. E körben azonban nem hagyható figyelmen kívül az a tény sem, hogy zárkatárs tanú a bírósági eljárásban határozottan elmondta, hogy vallomásukat a nyomozás során a rendőrök adták a szájukba, illetve jegyzőkönyvezték anélkül, hogy ilyet mondtak volna. Hangsúlyozandó azonban, hogy pusztán az a tény, hogy a vádlott a kezével egy 20 cm-es távolságot mutatott, amiről a többiek úgy gondolták, hogy az elkövetés eszközének a méretét mutatja, illetve az a megjegyzése, hogy az elkövetés eszközt már kereshetik, közvetlen bizonyosságot a bűncselekmény elkövetésére nem ad. Ezzel ellentétesen több rabtárs is azt erősítette meg, hogy a vádlott tagadta a bűncselekmény elkövetését és semmilyen részletről nem beszélt. Mindezt a törvényszék határozata is rögzíti. A zárkatárs tanúk vallomásaiból így a terhelt bűnösségére csupán helytelen logikai úton lehetne következtetni.

Az ügyben az ügyész és a védő is megemlített több olyan, a nyomozás során megvalósult felderítési hibát, ami utólag az elsőfokú bíróság nyomozás jellegű munkája ellenére sem volt helyrehozható.

Az ügyészi perbeszéd így megemlítette azt, hogy az orvosszakértőktől a nyomozó hatóság nem kérte hüvelykenet vételét, ami valóban indokolt lehetett volna. Utalt arra is, hogy a nyomozás során a wc vízőblítésével kapcsolatos információját „durván elhanyagolták”.

A védő elsőként azt emelte ki, hogy a nyomozó hatóság nem hívott a helyszínre orvosszakértőt és ezen mulasztás miatt nem lehet tudni még megközelítőleg sem a sértett halálának az időpontját. A helyszínre érkezett mentős tiszt is azt nyilatkozta, hogy a megtaláláshoz képest a sértett legalább 12 órán belül halt meg, azonban visszaszámolva is nehezen fogadható el a 17 órai időpont, hiszen akkor már 18 óra telt volna el. A szakértők szerint a halál időpontja 16 óra 42 perctől másnap hajnal 6 óráig terjedő időpontban is történhetett.

További, a védő által felsorolt nyomozási hiányosságok a következők:

- a bűnügyi helyszín helyszíneléskor való összejárákálása,
- a lakáshoz tartozó pincerész átvizsgálásának elmulasztása,
- az elkövető lábnyom mérete rögzítésének elmulasztása,
- a DNS minták késedelmes elemzése vagy azok elmulasztása,
- az emberölés időpontjával kapcsolatos tanúk vagy a sértettel kapcsolatban álló személyek, így a vele veszekedő szőke, kontyos nő azonosításának elmulasztása,
- a sértettel kapcsolatban álló férfiak, így Dr., Dr., valamint által megjelölt és alibi ellenőrzésének az elmulasztása, ezen személyek telefonos híváslistájának be nem szerzése.

- A nyomozó hatóság azt is elmulasztotta ellenőrizni, hogy vádlott előzetes letartóztatása alatt a sértett lakásába ki törhetett be és milyen okból, hogyha onnan semmilyen vagyontárgyat nem vitt el.

tanú esetében nincs válasz arra, hogy a nyomozás során miért nem történt bizonyítási kísérlet, amikor ő igen lényeges körülményekről tudott vallomást tenni, így vallomása alapján ő volt az, aki a sértettet életében utoljára látta (igaz ez az időpont egy órával későbbi, mint a törvényszék ítéletében megállapított elkövetési időpont). A bíróság törekedett genetikai szakértői vélemények beszerzésére, így például a bíróság küldte meg a kilincset a genetikai szakértőnek és más feladattal is ő bízta meg. A bíróság rendelte el az úgynevezett luminolos eljárást, valamint a nyomszakértői bizonyítás kiegészítését is. Maga a nyomszakértő is elmondta, hogy nagy szakmai hiba történt, felelőtlenség, hogy a lábbeli nyom nem lett megmérve, így az utólag nem rekonstruálható. A nyomszakértő mondta el, hogy nagy szakmai hiba volt, hogy a lábtyűt nem vették le a bejáratnál, így nem lehet megállapítani, hogy az elkövető vagy a rendőrök hordták-e szét a szennyeződést. Dr. és Dr. igazságügyi orvosszakértők egyértelműen nyilatkoztak arra, hogy aggályos azon gyakorlat, hogy nem hívtak orvosszakértőt a sértetthez, így a sértett halálának időpontja nem állapítható meg. A bíróság nyomozási jellegű munkája, hogy ő vetetett további személyektől szájnyalkahártya törletmintát, valamint a fénykép azonosításra további szakértőket vett igénybe.

Mindezen felvetésekkel az ítéletábra egyetértett, bár azoknak pusztán a rögzítésére szorítkozott. Nem feladata ugyanis a bírósági eljárásnak a nyomozási munka színvonalának elemzése. Annak van jelentősége, hogy az ügy bizonyítása során kialakult bizonytalanságok esetén a kétséget kizáró bizonyítás hiánya a vádlott terhére nem eshet.

A másodfokon eszközölt ténymegállapítások körében az ítéletábra az alábbiakra kíván rámutatni.

1)

A vádlott felhívta a figyelmet a telefonos híváslista és cellainformációt tartalmazó nyomozási anyagokra hivatkozva, hogy ő összesen egy sms-t küldött a bűncselekményt megelőző napokban, majd megcsörgette, aki akkor nem hívta vissza, de ő sem hívta többször. Egyáltalán nem zaklatta a sértettet telefonon, csupán hét év három hónapi együttélés után még kapcsolatban voltak. Ezzel szemben már a nyomozás elején 2012. októberében és más tanúk vele egyezően elmondták, hogy valaki zaklatta a sértettet és ezt közvetlenül a sértettől hallották. Mindezen aggálytalan vallomások alapján egészítette ki ezen ténnyel a tényállást a másodfokon eljáró bíróság.

tanú vallomásának nem tulajdonított jelentőséget a törvényszék, aki elmondta ezzel kapcsolatos aggálytalan vallomásában, hogy valaki napközben kereste a sértettet, aki nyilvánvalóan nem a vádlott volt, ő tudta, hogy dolgozni van.

tanúk, valamint a vádlott is elmondták, hogy egy ismeretlen személy hívogatta rendszeresen telefonon a sértettet, nem szólt bele a telefonba, azonban az ügynek ez a szála sem lett leellenőrizve. Ettől függetlenül a sértett zaklatása egymást megerősítő objektív tanúvallomások alapján rögzíthető volt. Ezen nyomozási hiányosságok azonban utólag a bírósági eljárásban nem vagy csak részben voltak pótolhatóak. Jelen eljárásban a vádlott bűnösségével kapcsolatos kétséget erősíti, hogy túlságosan sok olyan bizonyítási

eszköz van, ami nem illik, vagy nem magyarázhatóan illeszkedik a bűnösség irányába mutató bizonyítékok sorába.

2)

Túlnyomórészt megalapozottak a törvényszék által a 14-15. oldalakon rögzített tények azzal azonban, hogy abba a fellebbviteli főügyészség által indítványozott kiegészítéseket kellett megtenni az orvosszakértők tárgyalási nyilatkozatai alapján. Helyesen utalt arra a fellebbviteli főügyészség, hogy az ítéleti tényállás az igazságügyi orvosszakértők tárgyalási nyilatkozatával ellentétesen rögzíti a nyaksérülések számát, amelyet a szakértő legalább négy sérülésben jelölt meg és értékelte a 15. és 16. számú külsérelmi nyommal jelzett baloldali elváltozásokat is. Jelentősége van a 11-13 centiméter hosszúságú szúrcsatorna rögzítésének is.

3)

A vádlott a vádbeli napon kerékpárral indult a utcára 12. busz megállója irányába. tanú határozott és következetes vallomása ellenére a törvényszék ítélete szerint 15.45 perc körül találkozott gyalogosan. A gyalogosan történő találkozás rögzítése iratellenes, mert egyértelműen azt a vallomást tette, hogy a vádlott kerékpárral közlekedett ezen alkalommal. Ez az oka az ezzel kapcsolatos tények rögzítésének.

4)

tanú 21 óra 10-15 perc körül többszöri wc lehúzást hallott, illetve este 23-24 órakor még valakinek a zuhanyzását. A 21 óra 15 perc körüli wc lehúzás tényét a törvényszék sem vitatta, csupán nem illeszkedett tényállásába, ezért azt csupán az indokolásában említette meg, de az aggálytalan tanúvallomások alapján ezen tényt is a tényállásnak kell tartalmaznia. Az elsőfokú ítélet az indokolás 131. oldal harmadik bekezdése úgy fogalmaz, hogy „a másik rejtély, amelybe a vádlott és a védő kapaszkodott”, a tanú és lánya vallomása kapcsán a 21 óra 15 perc körüli wc lehúzások ténye.

Az ügyészi érvelés szerint az időpontok nem cáfolják annak a következtetésnek a realitását, hogy a vádlott volt az, aki a tanúk által észlelt időpontban a vízöblítést végezte a sértett lakásában, és ez az apróság nagyon fontos, mert az öblítés zaja többször jól hallható hang volt, amennyiben a wc-ben tartózkodás az átlagos biológiai szükséglet igényét meghaladta, úgy az más célt szolgálhatott, azt a célt, hogy a vádlott eltüntesse a csatornában azt vagy azokat a tárgyakat, nyomokat amelyeket otthagyt.

(Az esti visszatérés feltételezései később az ügyészi perbeszédben azonban kibővültek azzal, hogy annak indoka nem feltétlenül a bizonyíték eltüntetése lehetett, hanem a vékony falak áthallásának ismeretében a hangzatos öblítéssel másra terelni a gyanút.) Nincs adat arra, hogy más személyt beavatott volna a bűnténybe és segítségét igénybe vette vagy vehette volna. Az ügyészi álláspont szerint a törvényszék a tényekből helytelenül vont következtetést más tény hiányára, azaz a vádlott sértetti lakáson ismételt megjelenésének hiányára. Logikus magyarázattal nem szolgált arra, mely más kívülálló személynek lehetett érdeke ez a cselekedet, és az időtényezőre is tekintettel vajon a vádlott milyen ésszerű indoklással zárható ki ebből. Minthogy a törvényszék érdemi indokolást a vádlott személyének kizárását illetően nem terjesztett elő, nem minősül a tényállási mérlegelés sérelmének amennyiben az ítélőtábla a ténybeli logikai következtetés módszerével élve ítéleti bizonyossággal azt állapítja meg, hogy egyedül a vádlott lehetett

az a személy, akinek érdeke fűződött, egyben lehetősége volt arra, hogy a sértett lakására 21 óra körüli időpontban visszatérjen és a wc öblítőt működtesse.

A kizárólag feltételezésen alapuló érvelés azonban az ítéleti bizonyossághoz kevés. Senki sem látta a vádlottat ebben az időpontban a sértett lakásának közelében. Igazolhatóan ekkor úton volt a munkahelyére a gyárba. Az első fokon eljáró bíróság és az ügyész feltételezésével szemben semmi nem zárja ki, hogy a sértett halála 21 óra 15 perc után következett be, mint ahogy az sem, hogy az elkövetőt maga a sértett engedte be a lakásba, az elkövető használta a wc-t és a bíróság előtt ismeretlen, eddig fel nem derített, egészen más okból végzett a sértettel.

Az ítélet megállapította, hogy az a tanú, aki közvetlenül a sértett lakása alatt lakott és az ő vallomásából aggálytalanul elfogadta az elsőfokú bíróság, hogy 21 óra 10 perc és 15 perc között valaki még a wc-t lehúzta. A tanú arra az eseményre is figyelmes lett, hogy 23-24 óra tájban valaki a fölötte lévő lakásban még zuhanyozott, ugyanis a gázbojler hatalmas berobbanással indult el. Arra nézve indokolást nem adott a törvényszék, hogy az este 23-24 óra tájban történt zuhanyzást miért vetette el.

Azt tényként rögzítette így az ítélet, (egyezően a törvényszékkal, bár a törvényszék csupán az ítélet indokolásában tette a ténymegállapítást), hogy valaki járt 21 óra tájban a sértett lakásában. Arra nézve azonban csupán a feltételezésekbe lehet bocsátkozni, hogy ez a személy a vádlott volt-e, a bűncselekmény elkövetője, vagy a bűncselekmény elkövetője által felkért személy. Önmagában az a feltételezés, amit a fellebbviteli főügyészség levezetett azzal kapcsolatban, hogy a vádlott is lehetett ez a személy, csupán azt igazolja, hogy nem kizárt, hogy ez a személy a vádlott volt.

A fellebbviteli főügyészség átirata szerint a törvényszék azt is tévesen állapította meg, hogy a vádlott 20 óra 45 perckor távozott a utcai lakásáról, és 21 óra 14 perckor felszállt a buszra a téren, majd 21 óra 50 perckor csekkolta megérkezését a gyárba. Valójában a vádlott nem 21 óra 14 perckor, hanem 21 óra 24 perckor az autóbusz állomásról induló 31X buszra „szállhatott fel”.

Tényként azonban kamerafelvétellel igazoltan csupán az állapítható meg, hogy 21 óra 40 perckor a vádlott behaladt a gyárba. Arra nézve, hogy busszal ment-e, melyik busszal, kikkel utazott együtt, nincsenek objektív bizonyítékok, így erre nézve is csupán feltételezésekbe lehet bocsátkozni, ahogyan ezt az ügyészi átirat szóhasználata is jelzi.

5)

A DNS mintákkal kapcsolatosan az ügyészi perbeszéd felhívta a figyelmet arra, hogy dr. DNS-e kimutatható volt a szobaablak kilincsnél, az elkövetés helyszínén talált Orbit rágógumin, de a sértetti blúz jobb részének vérgyanús szennyeződéseiben is. Dr. tanú mégsem lett gyanúsított. A sértett blúzában derékrészéből biztosított anyagmintán további idegen férfinak a DNS-e mutatható ki. Egy ismeretlen férfi DNS-e is kimutatható a sértett lakásában. A rögzítés helyei a törölköző vérével szennyezett része, a sértett aznap viselt ruházata és a műanyag kilincs. Ezek tehát nem azonosak bármely más, a sértett lakásában megfordult férfi személy DNS mintájával. A kérdés azonban az ügyészi szóhasználat szerint is „jelen ismereteink alapján ítéleti bizonyossággal nem válaszolható meg”. A vádhatóság is elismerte, hogy attól, hogy valaki egyedül él egy lakásban, még járhatnak nála férfi

emberek bármilyen céllal, akik érintkezhetnek a kilinccsel, törölközővel, a sértett ruházatával, azonban ezen fel nem derített tények önmagukban nem alkalmasak olyan következtetésre, amely a vádlottól különböző személy elkövetői voltára utalna.

A védő ezzel szemben azt emelte ki, hogy még tanú, a helyszíni szemle vezetője is azt jelentette ki a bírósági tárgyaláson, hogy a helyszínen talált Orbit rágó majdnem 100%-os biztonsággal megállapíthatóan az elkövető zsebéből esett ki, amikor lehajolt és a holttestet a szobába húzta. A törvényszék elrendelte az Orbit rágón lévő DNS nyom azonosítását, majd kiderült, hogy az Dr. tanú DNS-e és nem vádlotté, de ekkor már nem tekintette azt perdöntő bizonyítéknak. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság azt sem tisztázta, hogy a holttesten lévő fekete póló jobb ujján a vér beszáradva, hogy lehet azonos Dr. tanú szörképletével, továbbá, hogy kié az az idegen férfi DNS a fürdőszobában talált vérrel szennyezett törölközőn, amit a genetikai szakértő NN1 megjelöléssel azonosított. A vádlott ebben a körben utalt a másodfokú eljárásban elhangzott ügyészi perbeszédre, mely szerint mennyire tisztaságmániás volt a sértett és ő is. Ő vasárnap ott volt a tiszta lakásban, és az ő vádlotti szőr vagy hajszála vagy DNS-e nem volt fellelhető ellenben Dr. tanúé igen. Ehhez képest teszi fel a kérdést, hogyha az ő DNS-e lett volna a bontatlan véres rágógumin és az ő szőrszála keveredett volna sértett blúzának véres részével, akkor gondolkodtak volna-e azon a magyarázaton, hogy ő csupán az előző napokban járt ott és a padlóra lehullott szőrszál vagy hajszála keveredett a sértettel.

Az ítélet Dr. és Dr. igazságügyi genetikai szakértők szakvéleménye alapján rögzítette a tényállásban az objektív genetikai szakértői megállapításokat, amelyek alapján a vádlottat nem lehetett a bűncselekmény helyszínével összefüggésbe hozni.

6)

Az ujjnyomok rögzítése a törvényszék megállapításaival egyezően nem hozott olyan eredményt, ami vádlottat közvetlenül a bűncselekménnyel összefüggésbe hozhatná. Mindezt azonban indokolt a tényállásban is rögzíteni.

7)

Dr. igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján lehetett rögzíteni, hogy a vádlott testén nem volt jele semmiféle dulakodásnak.

8)

Kétséget kizáróan nem lehetett megállapítani azt, hogy a vádlott a sértett lakásához és a társasházhoz kulccsal rendelkezett, melyhez ugyan lehetősége volt hozzájutni, másoltatni, azonban térszerű adat hiányában ítéleti tényállást alapozni feltételezésre nem lehet.

9-10-11)

A védő perbeszédében előadott érvelés szerint a sértett és Dr. tanú között kialakulóban lévő kapcsolat, mint a cselekményt közvetlenül kiváltó motivációs tényező bizonytalan adatokon alapszik. A sértett ugyanis az ítélet szerint 2012. szeptemberétől kezdve egyre szorosabb kapcsolatot ápolt a felettesével. azonban azt állította vallomásaiban, hogy a sértett neki azt mondta, hogy nem biztos, hogy fel akarja adni a függetlenségét. Arról is tett említést a tanú, hogy „elmondása szerint nem volt köztük semmi”. Arról is tett említést, hogy „telefonon beszéltek Zolival. A testvéremet hívta Zoli telefonon, nem

panaszkodott, hogy zavarná. Azt mondta, hogy ilyenkor nem vonult félre Lacitól". Ezen bizonyítékokból nem az következik, hogy a sértett és felettese között olyan szerelmi kapcsolat volt kialakulóban, ami tudatában egyenlő lehetett azzal, hogy nincs megoldás, csak a sértett brutális kivégzése. A sértett oly mértékben nem zavartatta magát, hogy a felettesével való beszélgetéseket vádlott jelenlétében bonyolította. Értelmetlen az ítélet 10. oldal első bekezdésében írt azon ténymegállapítás is, hogy „a vádlottnak az üzenetváltás rosszul esett, ennek ellenére a sértettől semmit nem kérdezett". Valójában tanú azt állította, hogy a sértett azt mondta vádlottnak, hogy ő, azaz tanú küldött sms-t, így maga az sms nem is eshetett rosszul a vádlottnak. Ezt követően a sértett az ítéletben tanú vallomásra alapozottan közölte vádlottal, hogy kialakulóban lévő kapcsolata van, többet nem akar vele találkozni. A tényállás szerint is vádlott nem kérdezte, hogy kivel, de visszagondolt a 2012. év eleji, rendszeres telefonbeszélgetésekre és tudnia kellett, hogy ez a személy csak Dr. lehetett. Ez a megállapítás is hiteltelenné teszi azonban a törvényszék ítéletét, mert egy olyan féltékeny ember, aki állítólag emiatt ölni is képes meg sem kérdezi, hogy ki lehet ez a kialakulóban lévő új kapcsolat. A 2012. év eleji felettséssel folytatott telefonbeszélgetéseket követően, két hónap különélés után a vádlott miért csak 2012. év elejére tudott volna visszagondolni. Semmilyen indokolást nem adott a törvényszék arra nézve, hogy mire alapozottan állapítja azt meg, hogy 2012. augusztusától 2012. október 1-jéig egy férfival sem volt szexuális kapcsolata és szerelmével a sértettet senki nem üldözte, nem fenyegette. Nincs indokolás arra nézve, hogy mindezt mi alapján állapította meg. tanú vallomásából kiderült, hogy számára a sértett sok mindent nem mondott el, illetve a lakásban több idegen férfi DNS-ét azonosították, ami arra utal, hogy ott idegen férfiak jártak.

Maga az első fokon eljáró bíróság is érezte, hogy az a megállapítás, hogy csak a vádlottnak állhatott egyedül szándékában a sértett megölése, kevés egy megalapozott ítélet meghozatalához. Ezzel egyet is értett a védő, azonban felhívta a figyelmet arra, hogy voltak a sértettnek hívásai ismeretlen számról, volt aki kukkolta és a szomszédok az emberölés napján idegen férfit láttak a társasházban, aki a sértett lakását sietve közelítette meg, és ezen túl a sértett a halála előtt veszekszik egy szőke, kontyos nővel, valamilyen férfi miatt.

Az ítélet tábla egyetértett azzal, hogy a nyomozás során több olyan adat is felmerült, ami a vádlott bűnössége ellen hat, de azzal a nyomozó hatóság nem foglalkozott, így további, a sértettel kapcsolatba hozható személyek alibijének ellenőrzése nem történt meg. Az elsőfokú bíróság különösebb indokolás nélkül elvetette azokat a bizonyítékokat, amik azon verzió ellen hatottak, hogy kizárólag a vádlott követhette el a bűncselekményt. A teljesen érdektelen és szomszéd tanúk vallomásait is érdemi indokolás nélkül vetette el. tanú ugyanis látta a sértettet még 17-18 óra körül veszekedni egy szőke, kontyos hajú nővel.

Kétségtelenül a vádlott bűnösségének irányába mutatott több bizonyíték is az ügyben és az is megállapítható volt, hogy a vádlott több részletkérdésben nem volt szavahihető. A vádlotti szavahihetőség megdőléséből azonban csupán helytelen ténybeli következtetéssel lehet arra következtetni, hogy szükségszerűen ő volt a bűncselekmény elkövetője.

A törvényszék helytelenül következtetett abból a tényből, hogy a bűncselekmény elkövetésének mintegy 500 méteres közelségében a bűncselekmény lehetséges

időpontjában ott tartózkodott a vádlott arra, hogy a sértett sérelmére elkövetett élet elleni cselekményt is a vádlott követte el. A bűncselekmény elkövetésének közvetlen helyszínén ugyanis nem volt olyan nyom, olyan bizonyíték, ami kétséget kizáróan a vádlottat kapcsolta volna össze a bűncselekmény elkövetésével.

A törvényszék ítélete így helytelen ténybeli következtetést tartalmaz az ítélet 121. oldal harmadik bekezdésében, amely szerint a téri buszmegállóban a vádlott tartózkodásának rögzítése a legfőbb bizonyítéka a vádlott bűnösségének, mert ezen felvétel nélkül a bűncselekmény helyszínéhez nem lehetett volna kötni, így nem lehetett volna megalapozott ítéletet hozni. A egyik forgalmas részén lévő buszmegállóban tartózkodása a vádlottnak a bűncselekmény lehetséges időpontját megelőzően azonban még közvetlenül a helyszínhez nem kapcsolja a vádlottat, mint elkövetőt, a kétséget kizáró bizonyosság azt követelné meg, hogy közvetlenül az emberölés elkövetési magatartásának megvalósulására nézve álljon fel egyértelmű bizonyíték.

Az első fokon eljáró bíróság az ítélet 121. oldal harmadik bekezdésében rögzíti, hogy a téri buszmegállóban csak és kizárólag a vádlott tartózkodhatott, és ez a kamerafelvétel a legfőbb bizonyítéka a vádlott bűnösségének. Ezt a tény egyúttal értékelve azzal a ténnyel, hogy a vádlottnak állhatott egyedül szándékában a sértett megölése, tudott következtetni a bűncselekmény vádlott általi elkövetésére.

A vádlott beadványában továbbra is vitatta, hogy a sértett lakásától 500 méterre lévő buszmegállóban ő várakozott volna. Fellebbezésének indokolása szerint teljesen értelmetlen lett volna (4-es CD felvétele) 15 óra 15 perctől 15 óra 26 percig 11 percet várakozni buszra, majd menni 400 métert, ugyanis a buszmegállótól 400 méterre van körülbelül a sértett lakása, így 200 métert busszal menni, majd 200 métert gyalogosan. A nyomozási anyagból az is egyértelműen kiderült, hogy a következő megállónál a vasútállomásnál nem száll le a piros táskás és kabátos személy. Az azt követő megálló a utcai, ahol szintén látszik a felvételeken, hogy ott sem száll le a piros táskás és kabátos személy. Lakása körül is vannak térfigyelő kamerák, amik ugyancsak nem észlelték ebben az időpontban a piros táskás személyt.

A törvényszék helytelen ténybeli következtetését mutatja, hogy az ítélet a 123. oldal második bekezdésében olyan ténybeli következtetést nem tud adni, ami megmagyarázná azt, hogy a vádlottnak miért kellett felszállnia a 12-es buszra, így azt elemezgeti, hogy lehetséges, hogy a vádlott zavarában, idegességében szállt fel a buszra, vagy nem akart olyan sokat várakozni a WC-ben, de ezzel vétette a legnagyobb hibát. A fellebbezési főügyészség újabb magyarázata szerint esetlegesen alibit próbált magának igazolni a későbbi eljárásra a vádlott.

Az első fokon eljáró bíróság hosszadalmas bizonyítást folytatott arra, hogy a sértetti lakástól 500 méterre található buszmegállóban a vádlott tartózkodik-e. Ezzel kapcsolatosan nem kifogásolható mérlegelésének eredménye, mely szerint a felvételen a vádlott látható a bűncselekmény elkövetésének napján. Mindebből az is megállapítható, hogy a vádlott ebben a kérdésben szavahihetetlen. A vádlotti szavahihetetlenség tényéből azonban önmagában a bűncselekmény elkövetése és a bűncselekmény helyszínéhez való kötése nem következik. Semmilyen ésszerű magyarázat nincs ugyanis arra, hogy mit kereshetett a

vádlott a sértett lakásától pár száz méterre lévő buszmegállóban, sőt az ott tartózkodása sokkal inkább az ő alibijét erősítette volna, hogy valahova elutazott, ugyanis a sértetthez a rendszeresen gyalog, biciklivel érkező vádlott nyilván gyalog ment volna oda. Az az ügyészi feltételezés, mely szerint lehetséges alibit kívánt volna magának igazolni, már a vádlott tanúvallomásakor megdőlt, hiszen egyáltalán nem hivatkozott sem akkor, sem későbbiekben arra, hogy ő a város más részébe utazott volna.

Valós magyarázat hiányában azonban semmilyen ténybeli következtetéssel nem kapcsolható össze a bűncselekmény helyszínével a vádlottnak a több száz méterre a bűncselekmény helyszínétől való tartózkodása.

Nem kifogásolható a törvényszék ítéleti tényállásának azon megállapítása, hogy tanúval mikor találkozott a vádlott, és ugyancsak helyesen rögzítette a való találkozás tényét. Az is kétségtelenül megállapítható, hogy a vádlott nem tudott magyarázatot adni, hogy a két tanúval történt találkozás körülbelül félórás időtartamában hova, merre tartott a városközpont irányába (ítélet 47. oldal utolsó bekezdése).

Az ügyészi érvelés szerint a vádlott mindig kerékpárral megy, és hova menne máshova, mint a sértetthez, így a két tanú akkor őt beazonosította abban az időpontban, amikor indult elkövetni egy bűncselekményt egy meghatározott helyen.

Az ítélet tábla megállapítása szerint valóban terhelő adat, hogy a bűncselekmény napján kora délutáni órákban a vádlottat nem túl messze a sértett lakásától és tanú is látta, majd később, mint egy 500 méterre a sértett lakásától lévő buszmegállóban is ácsorgott. Annak ténye azonban, hogy forgalmas városrészén, a sértett lakásától, és mozgáskörzetétől sem túl messze felismerhető volt, még nem köti őt kétséget kizáró bizonyossággal a bűncselekmény helyszínéhez.

Az első fokon eljáró bíróság teljes bizonyossággal elvetette tanúnak a vallomását, amelyben kétségtelenül voltak egyértelműen elvetendő elemek. A tanú valóban még azzal sem volt tisztában, hogy a felette lévő lakásban nem a sértett lakott. Nem merült fel azonban adat arra nézve, hogy bármilyen módon a nyomozóhatóságot szándékosan meg akarta volna téveszteni.

Annak is jelentősége lenne, hogy kit láthatott a lépcsőházban hevesen beszélgetni, vitatkozni a sértettel, azonban önmagában a veszekedés ténye is ügydöntő jelentőségű lehet, azonban az nem került feltárára, hogy, amikor ő ezen időpontban a lépcsőházban volt, pontosan kit is látott és hallott veszekedni. A tanú és a sértettben vélte felismerni a veszekedőket, azonban semmilyen bizonyítás arra nézve nem folyt, hogyha nem ők voltak a veszekedő személyek, akkor azok kik lehettek. Azért van rendkívüli jelentősége az ő vallomásának, mert a rendelkezésre álló adatok szerint ő az utolsó, aki a sértettet élve látta.

A tanú bírósági kihallgatásával kapcsolatban a vádlott a másodfokú eljárásban arra hívta fel a figyelmet, hogy a Debreceni Törvényszéken a bírósági tárgyaláson szembesítették tanút az általa kinyomtatott képről, ahol felismerte a szőke, kontyos, nagy fülbevalós, rózsás mintás ruhát viselő hölgyben. A bíróságon is tartotta a vallomását: „igen, őt láttam”. csak idézése volt a tárgyalásra, az nem volt meghatározva, hogy milyen ruhában menjen, hogyan nézzen ki. A sors fintora - a vádlotti beadvány szerint -, hogy a ruháján egy nagy

rózsa volt. Erre a bíró is megjegyezte „a nagy rózsás ruha”. A tárgyaláson a vádlott hivatkozása szerint mindenki előtt megfenyegette, hogy feljelenti, aminek hatására mondta azt, hogy teljesen hasonló szőke, kontyos, nagy fülbevalós, rózsa mintás ruhát viselő nővel látta 2012. október 1-jén 18 órakor a lakása előtti részen hangosan veszekedni, vitatkozni. Mindennek azért van jelentősége, mert aggályokat vet fel azzal kapcsolatban, hogy kizárólag a váddal egyezően rögzített ítéleti tényállás szerint történhettek az események.

Részletes bizonyítást folytatott a bíróság azzal kapcsolatosan is, hogy a gyárból volt-e lehetősége a vádlottnak a műszakot megszakítva úgy kimenni, hogy a bűncselekményt elkövesse. Erre nézve azonban a bizonyítás eredménye nem cáfolhatóan az, hogy a munkakörénél fogva a vádlottnak erre lehetősége nem volt.

A további lehetséges elkövetők tényként való rögzítése azért szükséges a tényállásban, mert az első fokon eljáró bíróság ezzel ellentétes adatok ellenére elfogadta több tanúnak azon szubjektív megjegyzését (például tanú), hogy kizárólag a vádlottnak állhatott szándékában, hogy a szakítást fel nem dolgozva féltékenységből a sértettet megölje.

12)

Azon tény, hogy a vádlotton kívül több más személy is ismerte a sértett életvitelét, munkavégzésének időpontját, és a lakását is, azért kellett rögzíteni a tényállásban, mert a törvényszék ítéletének 124. oldalának harmadik bekezdésében azt rögzítette, hogy csak lehetett az a személy, aki ismerte a sértett munkavégzésének időpontját és a lakását is, és aki tudta hova kell elbújni, ahonnan lehet látni a hazatérő sértettet, illetve azt is tudta, hogy a nyomok eltüntetéséhez felmosórongy rendelkezésre áll. Éppen ezért ezen új tényből csak helytelen ténybeli következtetéssel lehet a kizárólagos vádlotti elkövetésre következtetni. Nem elegendő a kétséget kizáró bizonyossághoz a fellebbviteli főügyészség hivatkozása a vádlott pedáns életviteli szokásaira sem, még akkor sem, ha a helyszín valóban rendezett pakolás nyomait tükrözte.

A logikai következtetések hiányosságát mutatja a törvényszék indokolásának 127. oldalának hatodik bekezdése, hogy az elkövető távozásának módját sem lehetett megállapítani. A törvényszék 126. oldal hatodik bekezdésében azt rögzíti, hogy „az elkövető úgy távozott, mint a madár, mint aki a vérben állva elröpült az ajtóból”. Ebből ugyancsak az előre kiterveltségre következtetett. Ehhez kapcsolódóan még azt is rögzíti (127. oldal hetedik bekezdés), hogy csak a véletlennek vagy a csodának lehet tekinteni, hogy senki nem észlelte a vádlott távozását. Valójában ilyen nagyfokú véletlen, illetve a csodára történő utalás is azt támasztja alá, hogy a vádlott általi elkövetés korántsem kétséget kizáró bizonyosságú az ügyben.

13)

A védő perbeszéde szerint az ítéleti tényállítások mintegy 90%-a feltételezés, így a sértett lakásaig vezető úton egyetlen kamera sem vette fel, munka után is mehetett bárhova, találkozhatott bárkivel, amiről nincs ismeretünk. Még azt sem lehet kizárni, hogy hazament, majd elhagyta a lakását és este 21 óra 15 perckor még ő húzta le a wc-t, majd ezt követően ölték meg.

Ezen érvelést az ítélet tábla elfogadta. Pusztán amiatt, hogy a sértett a munkavégzése után rendszerint hazament, még nem lehet arra következtetni, hogy a bűncselekmény elkövetésének napján is ez történt. Abból sem lehet erre következtetni, hogy a vádlottnak kizárólag erre az időpontra nézve nincsen igazolható alibije.

Szükséges utalni arra, hogy a törvényszék ítéletének indokolásában nem bizonyított tények esetében is a vádlottat jelöli meg mint elkövetőt, és ily módon az indoklás azt sugallja, mintha az adott mondatra nézve, bizonyíték állnak rendelkezésre. Így pl. tanú vallomása esetén, a 91. oldalon úgy rögzíti „elmondása szerint számára nem volt kétséges, hogy a vádlott kesztyűben követte el a bűncselekményt”. Valójában a tanú számára nem az volt kétségen kívüli, hogy a vádlott követte el a bűncselekményt, hanem az, hogy az elkövető kesztyűben követte el a bűncselekményt. Ugyanez a helytelen szóhasználat jelenik meg a 91. oldal hatodik bekezdésében majd a későbbi ítélet indokolásában is, ahol azt rögzíti a bíróság, tanúvallomásához kapcsolódóan, hogy a helyszín megtalálásakor érezték az erős kereszthuzatot, majd azzal folytatja, „hogy a vádlott ezt azért csinálta, hogy a holttest bomlásának szagát a szomszédok később érezzék, ennél fogva a holttestet is később fedezzék fel”. Ebben az esetben is a helyes szóhasználat, az elkövető lett volna. Ugyanez jelenik meg később a sértett és az elkövető testhelyzetének megítélésekor is, ahol következetesen a vádlottra utal az ítélet szóhasználat. Igazságügyi nyomszakértő szakértői nyilatkozatának elemzésekor, igazságügyi nyomszakértő a helyszíni tárgyalás keretén belüli elmondását úgy rögzíti, hogy „a sárga ballonkabátot nem pusztán kézzel és nem is gumikesztyűs kézzel, hanem valamilyen szövetanyagú darabbal fogta meg a vádlott, akár kesztyű is lehetett a kezén”. Ebben az esetben sem lehetett a szakértőnek tudomása arról, hogy a vádlott volt az, aki a ballonkabátot megfogta. Ugyanez állapítható meg, a 98. oldal második bekezdésében is, ahol igazságügyi nyomszakértő azon nyilatkozatát rögzíti, hogy a kilincset hogyan fogta meg a vádlott, holott erről a szakértő nem tudott szakértői véleményt adni. Ugyanez rögzíthető mentőtiszt vallomása elemzésekor ahol a tanú nem arról tudott nyilatkozni, hogy a vádlott megpróbálta feltakarítani a vért, hanem a bűncselekmény nyilvánvalóan számára ismeretlen elkövetőjére utalt.

A helytelen szóhasználat a bizonyítékok értékelésének a genetikai szakértői vélemények elemzése körében is felbukkan, így az ítélet 109. oldal hatodik bekezdésében rögzíti a bíróság, tanúra hivatkozva, hogy a kilincseken az elkenődések úgy keletkeztek, hogy a vádlott véres ruházattal borított kézzel fogta meg ezeket és nyitotta ki az ablakot.

Az ítélet tábla által megállapított újabb tények mellett nem volt kétséget kizáró bizonyossággal következtetés levonható arra, hogy a bűncselekmény elkövetője kizárólag a vádlott lehetett, ezért őt a Be. 6. §. (3) bekezdés b) pontja illetve a Be. 331. § (3) bekezdése alapján bizonyítottság hiányában az ellene emberölés büntette miatt emelt vád alól felmentette, és ugyancsak felmentette az ehhez kapcsolódóan a kifosztás büntettének vádja alól.

A magánfél által bejelentett polgári jogi igény érvényesítését a Be. 335. § (1) bekezdése alapján egyéb törvényes útra utasította.

Az ítélet tábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a Debreceni Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.238/14. számon bevételezett 20., 26, 27, 38, 87, 97, 98. sorszám alatt

bevételezett 1 db. kilincs, 1 db belső bejáratil kilincs, 1 db zár, 1 db wc kilincs, 1 db fogantyú, és további 2 db kilincs bűnjelekről részben félreérhetően (kiadásuk felől, majd az iratok mellékletének is tekintve ugyanazokat) illetőleg egyáltalán nem rendelkezett, ezért a lefoglalásuk megszüntetése mellett azokat is az irat mellékleteként rendelte el kezelni a Be. 155. § (9) bekezdése alapján.

A felmentés folytán az eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 339. § (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

A másodfellebbezés joga a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontján és a Be. 367.§/A. §-ában írtakon alapul.

Debrecen, 2015. szeptember 2.

Dr. Elek Balázs sk. . Bakó József sk.
a tanács elnöke bíró

. Gömöri Olivér sk.
bíró

A kiadmány hitelül
tisztviselő